

PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA DZIAŁKI

Temat: **POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU
ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO WE WŁODAWIE**

Obiekt: **BUDYNEK ADMINISTRACJI
ZAKŁADU KARNEGO WE WŁODAWIE** (kat. XII)

Adres: ul. Żołnierzy WiN 19
22-200 Włodawa
dz. nr ewid. 87
jedn. ewid. 061901_1.0001.87

Inwestor: Zakład Karny we Włodawie
ul. Żołnierzy WiN 19
22-200 Włodawa

Branża	Imię i nazwisko projektanta	Podpis	Imię i nazwisko sprawdzającego	Podpis
Architektura	mgr inż. arch. Anna Barancewicz upr. bud. w spec. architektonicznej bez ograniczeń 88/POOKK/IV/2016		mgr inż. arch. Paweł Pływacz upr. bud. w spec. architektonicznej bez ograniczeń 137/LBOKK/2015	
Instalacje elektryczne	mgr inż. Michał Horyński upr. bud. bez ograniczeń z spec. instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych LUB/0149/PWOE/05		mgr inż. Tomasz Kopeć upr. bud. bez ograniczeń z spec. instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych LUB/0132/PWOE/10	

Spis zawartości opracowania:

1. Strona tytułowa	str. ...
2. Spis zawartości opracowania	str. ...
3. Część opisowa do projektu zagospodarowania działki	str. ....
4. Część rysunkowa do projektu zagospodarowania działki	str. ....
5. Załączniki do projektu zagospodarowania działki	str. ....
- oświadczenia projektantów i sprawdzających	

OPIS TECHNICZNY
DO PROJEKTU ZAGOSPODAROWANIA DZIAŁKI

1. Dane ogólne:

Obiekt: BUDYNEK ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO
WE WŁODAWIE
Adres: ul. Żołnierzy WiN 19, 22-200 Włodawa, działka nr ewid. 87
Inwestor: Zakład Karny we Włodawie, ul. Żołnierzy WiN 19, 22-200 Włodawa

2. Podstawa opracowania:

- Uzgodnienia z inwestorem dotyczące programu funkcjonalno-użytkowego,
- Mapa do celów projektowych w skali 1:500,
- Ustawa z dnia 07.07.1994r. Prawo Budowlane (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 2351)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego – tekst jednolity (Dz. U. z 2022 r. poz. 1679)

3. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest projekt zagospodarowania działki nr ewid. 87 dla inwestycji polegającej na przebudowie, rozbudowie i nadbudowie budynku administracji Zakładu Karnego we Włodawie.

4. Sąsiedztwo nieruchomości gruntowej

Działka nr ewid. 87, na której planuje się inwestycję sąsiaduje z:

- działką nr ewid. 84 (droga)	– od strony północnej,
- działką nr ewid. 88/1	– od strony wschodniej,
- działką nr ewid. 100/2, 100/1, 99/3	– od strony południowej,
- działką nr ewid. 86/2	– od strony zachodniej.

5. Istniejący stan zagospodarowania działki

5.1. Nieruchomość gruntowa

Nieruchomość gruntową pod projektowaną inwestycję stanowi działka nr ewid. 87 położona we Włodawie przy ul. Żołnierzy WiN 19.

5.2. Istniejąca zabudowa

Działka nr ewid. 87 jest zabudowana.

Na działce nr ewid. 87 znajduje się Zakład Karny we Włodawie w skład którego wchodzi:

- budynek administracyjny (w trakcie rozbudowy i nadbudowy),
- budynki zakwaterowania osadzonych,
- budynki gospodarcze.

5.3. Układ komunikacyjny

Działka nr ewid. 87 objęta opracowaniem posiada dostęp do drogi publicznej – droga powiatowa (dz. nr. ewid. 84) poprzez istniejący zjazd.

5.4. Infrastruktura techniczna

Przez działkę przebiegają sieć uzbrojenia terenu:

- wodociągowa
- telekomunikacyjna,
- elektryczna,
- telekomunikacyjna
- kanalizacji sanitarnej
- kanalizacji deszczowej
- ciepłownicza
- gazowa

5.5. Dojścia i dojazdy

Układ komunikacyjny działki stanowią ciągi pieszo-jezdne utwardzone.

5.6. Ukształtowanie terenu oraz zieleni

Teren działki zasadniczo płaski bez wyraźnych spadków terenu

Zieleni w postaci trawników i krzewów ozdobnych

6. Projektowane elementy zagospodarowania działki

- **Ciągi pieszo-jezdne oraz opaska wokół budynku**

W ramach zadania projektuje się jedynie rozbiórkę a następnie ponowne ułożenia utwardzeń z kostki betonowej co jest związane z koniecznością wykonania izolacji oraz docieplenia ścian piwnic oraz fundamentowych.

Nawierzchnie z kostki brukowej betonowej układać na warstwie wyrównawczej z piasku gr 3cm, podbudowie z kruszywa łamanego gr. 20cm i warstwie odsączającej z ubitego piasku gr. 20cm

- **Schody i podesty**

W ramach zadania projektuje się również rozbiórką a następnie odtworzenie istniejących schodów oraz podestów.

- **Zadaszenia okien piwnicznych**

W ramach zadania należy wykonać systemowe zadaszenia z poliwęglanu nad koszarami okien piwnicznych.

7. Ukształtowanie terenu, zieleni oraz odprowadzenie wód opadowych

Wszystkie wody opadowe oraz z zimowych roztopów z powierzchni działki zostaną odprowadzone na teren powierzchni biologicznie czynnej działki Inwestora.

Wody z połaci dachowych projektowanej rozbudowy i przebudowy budynku zostaną odprowadzone na teren powierzchni biologicznie czynnej działki Inwestora.

Odpowiednie spadki nawierzchni z kostki oraz ukształtowanie terenów zielonych zabezpieczy przez spływem wód na działki sąsiednie.

Woda nie będzie zalewać działek sąsiednich.

8. Ochrona konserwatorska oraz wpis do rejestru zabytków

Przedmiotowa inwestycja nie znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej.

9. Wpływ eksploatacji górniczych na działkę

Działka nr ewid. 87 nie znajdują się w rejonie występowania wpływu eksploatacji górniczych.

10. Przewidywane i istniejące zagrożenia dla środowiska oraz higieny i zdrowia użytkowników oraz ich otoczenia

Zagrożenia dla środowiska oraz higieny i zdrowia użytkowników oraz ich otoczenia nie występują z wyłączeniem sytuacji awaryjnych. Budynek będący przedmiotem opracowania znajduje się na terenie zamkniętym Zakładu Karnego. Praca instalacji wentylacji mechanicznej nie będzie powodować przekroczenia obowiązujących norm poziomu hałasu oraz zanieczyszczeń powietrza w środowisku. Wytwarzane odpady będzie odbierać specjalistyczna firma na podstawie zawartej umowy.

11. Określenie obszaru oddziaływania obiektu

Obszar oddziaływania obiektu, o którym mowa w art. 3 pkt 20. Ustawy Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994r. (Dz. U. z 2020 r. poz.1333 z późniejszymi zmianami) stanowi obszar działki nr ewid. 87.

ZAŁĄCZNIKI DO PROJEKTU ZAGOSPODAROWANIA DZIAŁKI

Temat: **POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU
ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO WE WŁODAWIE**

Obiekt: **BUDYNEK ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO
WE WŁODAWIE** (kat. XII)

Adres: ul. Żołnierzy WiN 19
22-200 Włodawa
dz. nr ewid. 87
(061901_1.0001.87)

Inwestor: Zakład Karny we Włodawie
ul. Żołnierzy WiN 19
22-200 Włodawa

OŚWIADCZENIE PROJEKTANTÓW
I
PROJEKTANÓW SPRAWDZAJĄCYCH

w zakresie:

- PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA DZIAŁKI

Temat: **POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU
ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO WE WŁODAWIE**

Obiekt: **BUDYNEK ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO
WE WŁODAWIE**

Adres: ul. Żołnierzy WiN 19
22-200 Włodawa
dz. nr ewid. 87
(061901_1.0001.87)

Inwestor: Zakład Karny we Włodawie
ul. Żołnierzy WiN 19
22-200 Włodawa

Zgodnie z art. 34 ust. 3d ustawy z dnia 07.07.1994 r. „Prawo budowlane”- tekst jednolity (Dz.U. 2024 poz. 725) oświadczam, że przedłożony projekt zagospodarowania działki został opracowany zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej

Wykaz osób o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1a oraz projektantów sprawdzających

Branża	Imię i nazwisko projektanta	Podpis	Imię i nazwisko sprawdzającego	Podpis
Architektura	mgr inż. arch. Anna Barancewicz upr. bud. w spec. architektonicznej bez ograniczeń 88/POOKK/IV/2016		mgr inż. arch. Paweł Pływacz upr. bud. w spec. architektonicznej bez ograniczeń 137/LBOKK/2015	
Instalacje elektryczne	mgr inż. Michał Horyński upr. bud. bez ograniczeń z spec. instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych LUB/0149/PWOE/05		mgr inż. Tomasz Kopeć upr. bud. bez ograniczeń z spec. instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych LUB/0132/PWOE/10	

PROJEKT

ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY

Temat: **POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO WE WŁODAWIE**

Obiekt: **BUDYNEK ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO WE WŁODAWIE** (kat. XII)

Adres: ul. Żołnierzy WiN 19
22-200 Włodawa
dz. nr ewid. 87
jedn. ewid. 061901_1.0001.87

Inwestor: Zakład Karny we Włodawie
ul. Żołnierzy WiN 19
22-200 Włodawa

Branża	Imię i nazwisko projektanta	Podpis	Imię i nazwisko sprawdzającego	Podpis
Architektura	mgr inż. arch. Anna Barancewicz upr. bud. w spec. architektonicznej bez ograniczeń 88/POOKK/IV/2016		mgr inż. arch. Karol Ochal upr. bud. w spec. architektonicznej bez ograniczeń 182/LBOKK/IV/2016	
Instalacje sanitarne	mgr inż. Radosław Gruszka upr. bud. bez ograniczeń w spec. instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych LUB/0242/PWBS/18		mgr inż. Tomasz Charliński upr. bud. bez ograniczeń w spec. instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych LUB/0126/PWBS/15	
Instalacje elektryczne	mgr inż. Michał Horyński upr. bud. bez ograniczeń z spec. instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych LUB/0149/PWOE/05		mgr inż. Tomasz Kopeć upr. bud. bez ograniczeń z spec. instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych LUB/0132/PWOE/10	

Spis zawartości opracowania:

6. Strona tytułowa	str. 1
7. Spis zawartości opracowania	str. 2
8. Część opisowa do projektu architektoniczno-budowlanego	str. ....
9. Część rysunkowa do architektoniczno-budowlanego	str. ....
10. Załączniki do projektu architektoniczno-budowlanego	str. ....
- oświadczenia projektantów i sprawdzających	

OPIS TECHNICZNY

DO PROJEKTU BUDOWLANEGO - ARCHITEKTURA

1. Dane ogólne

Obiekt: BUDYNEK ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO WE WŁODAWIE
Adres: ul. Żołnierzy WiN 19, 22-200 Włodawa, działka nr ewid. 87
Inwestor: Zakład Karny we Włodawie, ul. Żołnierzy WiN 19, 22-200 Włodawa

2. Podstawy opracowania:

- Uzgodnienie z inwestorem programu użytkowo-funkcjonalnego,
- Mapa do celów projektowych w skali 1:500,
- Ustawa z dnia 07.07.1994r. Prawo Budowlane (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 725)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1609)
- Obowiązujące normy na terytorium Polski oraz przepisy techniczno-budowlane

3. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest projekt architektoniczno-budowlany dla inwestycji pn. poprawa efektywności energetycznej budynku administracji zakładu karnego we Włodawie zlokalizowanego przy ul. Żołnierzy WiN we Włodawie (działka o nr ewid. 87).

4. Dane ogólne

4.1. Opis stanu istniejącego

Budynek wykonany w technologii tradycyjnej murowanej. Obiekt dwukondygnacyjnym (obecnie nadbudowany o trzecią kondygnację) częściowo podpiwniczony.

- Ściany zewnętrzne dwuwarstwowe murowane z bloczków belitowych gr. 24cm, warstwy osłonowej z cegły silikatowej gr. 12cm
- Ściany konstrukcyjne wewnętrzne murowane z bloczków belitowych gr. 24cm.
- Strop nad parterem i piętrem typu DZ-3 gr. 23cm.
- Nad główną częścią budynku dach o konstrukcji drewnianej kryty blachą
- Kominy murowane z cegły .
- Okna oraz drzwi zewnętrzne zabezpieczone kratami.

Komunikację w budynku zapewnia klatka schodowa o konstrukcji żelbetowej.

W chwili obecnej obiekt poddawany jest nadbudowie wg odrębnego opracowania.

5. Dane liczbowe

• Części budynku objętej opracowaniem

- powierzchnia zabudowy	—	383,18 m ² ;
- powierzchnia użytkowa	—	649,37 m ² ;
- kubatura brutto	—	1774,00 m ³ ;
- wysokość budynku p.p.t.	-	12,80 m ;
- wysokość do okapu	-	10,80 m
- spadek głównych połaci dachowych	-	15°
- wysokość pomieszczeń		

6. Opinia geotechniczna oraz sposób posadowienia

Na podstawie dokumentacji badań podłoża gruntowego przeprowadzonych w roku 2019 stwierdzono występowanie w podłożu gruntowym piasków drobnych oraz średnich o I_D 0,60-0,70.

- warunki gruntowe: **proste**,
- kategoria geotechniczna: **druga**,
- w trakcie wykonywania prac nie stwierdzono wystąpienia zwierciadła wody podziemnej
- na terenie oględzin warunki gruntowe umożliwiają bezpośrednie posadowienie bud.

7. Dostęp dla osób niepełnosprawnych

- wejście do budynku w części rozbudowywanej (nie objętej opracowaniem) jest bezpośrednio dostępne z terenu poprzez podjazd
- drzwi wejściowe spełniają wymogi dostępności dla osób niepełnosprawnych – światło przejścia > 90cm.

8. Program funkcjonalny

Budynek objęty opracowaniem stanowi budynek administracji Zakładu Karnego we Włodawie. Program funkcjonalny i przeznaczenie budynku nie ulega zmianie.

9. Zakres planowanych prac

9.1. Roboty rozbiórkowe

- demontaż istniejących krat okiennych
- rozbiórka zadaszenia na słupach stalowych elewacji zachodniej

9.2. Roboty budowlane

- wykonanie izolacji ścian piwnic poprzez infekcję
- wykonaniem izolacji pionowej ścian zewnętrznych ścian fundamentowych do gł. 1.2m p.p.t.
- docieplenie ścian fundamentowych do gł. 1.2m p.p.t.
- docieplenie ścian zewnętrznych
- wymiana stolarki drzwiowej zewnętrznej aluminiowej
- wykonanie daszków systemowych nad wejściami do budynku
- wykonanie daszków systemowych nad kosztami okien piwnicznych
- wykonanie podbitki dachu z blachy
- montaż nowych krat okiennych

10. Opis projektowanych elementów

- **Wykonanie izolacji ścian piwnic metodą iniekcji**
  - Zadaniem izolacji wtórnej jest „odcięcie” wody od ścian wewnętrznych oraz stropów i posadzek.
  - Rodzaj zaprawy, dokładny rozstaw otworów iniekcyjnych oraz ciśnienie iniekcji sprecyzowane zostanie dokładnie podczas wykonywania prac po potwierdzeniu materiału murowego z jakiego wykonane są ściany. Iniekcję doszczelniającą należy wykonywać pakerami o średnicy 16mm.
  - Po wykonaniu iniekcji doszczelniającej otwory należy ponownie rozwiertć wiertłem średnicy minimalnie większej niż podawana była zaprawa trasowa (średnicy 18mm). W nawiercone otwory należy podać iniekt – mikroemulsję silikonową. Dokładny rodzaj iniektu, rozstaw otworów oraz ciśnienie iniekcji sprecyzowane zostanie podczas prac po potwierdzeniu materiału z jakiego wmurowane są ściany.
- **wykonaniem izolacji pionowej ścian zewnętrznych ścian fundamentowych**
  - izolację należy wykonać jako bitumiczną dwuskładnikową po uprzednim przygotowaniu podłoża oraz sprawdzeniu jego przyczepności.
  - Ze względu na problemy technologiczne poduszcz się wykonanie izolacji do gł. min 1.2m poniżej poziomu terenu
- **docieplenie ścian**
  - ściany piwnic oraz fundamentowe ocieplone styropianem XPS gr. 12cm ($\lambda=0,036$ W/mK)
  - ściany zewnętrzne nadziemne ocieplone styropianem EPS gr. 15cm ($\lambda=0,033$ W/mK)
  - na ścianach wykonać tynki metodą BSO z wykończeniem tynkiem akrylowym typu baranek, ziarno 2mm, malowanie farbą akrylową,
  - ściany zewnętrzne w kolorze jasnoszarym z boniowaniem w kolorze ciemnoszarym
  - cokół wykończony tynkiem mozaikowym w kolorze ciemnoszarym

- **wykonanie daszków nad wejściami**
Należy wykonać systemowe daszki o konstrukcji stalowej w pokryciem z poliwęglanu. Szczegóły wg części rysunkowej projektu
- **wykonanie daszków nad koszami okien piwnicznych**
Należy wykonać systemowe daszki o konstrukcji stalowej w pokryciem z poliwęglanu. Szczegóły wg części rysunkowej projektu
- **kraty okienne zewnętrzne**
Kraty okienne zewnętrzne ocynkowane. Kraty wykonać na podstawie rysunków wykonawczych z uwzględnieniem wytycznych:
- Wytyczne nr 1 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 14 lutego 2023 roku w sprawie wymagań technicznych i ochronnych dla pawilonów zakwaterowania osadzonych w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej
- Wytyczne nr 3 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 29 grudnia 2022 roku w sprawie technicznego zabezpieczenia ochronnego w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej
- **Drzwi zewnętrzne**
Drzwi zewnętrzne wykonać z profili izolowanych termicznie trzykomorowych zespolonych przekładkami termicznymi z poliamidu wzmocnionego włóknem szklanym. Głębokość profili min. 75 mm. Profile skrzydeł drzwiowych wyposażone w perforowane przekładki termiczne zapewniające kompensację naprężeń powstających na skutek różnic temperatur pomiędzy częścią wewnętrzną i zewnętrzną drzwi. Okucia drzwiowe zgodne z dokumentacją systemową i przeznaczeniem obiektu (klamki ze stali nierdzewnej, zamek, wkładka, klucze, samozamykacze, ryglowanie skrzydła biernego, zawiasy rolkowe, kontrola dostępu/zasilanie, odbojniki) uzgodnić z Projektantem obiektu. Parametry okuć dostosować do gabarytów i ciężaru skrzydeł drzwiowych oraz do występujących obciążeń eksploatacyjnych. Uszczelki płaszczyznowe, przyszybowe i przymykowe z kauczuku syntetycznego EPDM wg DIN 7863 lub elastomeru termoplastycznego TPE oraz normy wykonawczej DIN 7715 E2 lub ISO 3302-1. Uszczelka centralna konstrukcji drzwiowych z elastomeru termoplastycznego TPE. Klasyfikacja ITB dla drzwi jednoskrzydłowych otwieranych na zewnątrz: wodoszczelność min. [wg EN 12208] E 750; przepuszczalność powietrza min. [wg EN 12207] 3 klasa. Szklenie/wypełnienie wykonać spełniając wytyczne systemowe, projektowe, wymagania normy cieplnej i gwarantować odpowiedni poziom bezpieczeństwa użytkowania. Drzwi zewnętrzne do pom. przetrzymań stalowe wzmocnione z zamkiem kluczowym ($U < 1,2 \text{ W/m}^2 \cdot \text{K}$)

11. Izolacje

- **Izolacje termiczne**
  - ściany nadziemne – styropian EPS gr. 15cm
  - ściany piwnic i fund. – styropian XPS gr. 12cm
- **Izolacje przeciwwilgociowe i**
  - izolacja pionowa bitumiczna dwuskładnikowa

12. Projektowane instalacje

- **Instalacja ogrzewania i klimatyzacji**
W celu wspomaganie instalacji c.o. w okresie zimowym oraz odprowadzenia zysków ciepła w budynku zaprojektowano 3 układy klimatyzacyjne ze zmiennym przepływem czynnika chłodniczego – VRF. Układ klimatyzacji oparty jest na jednostkach wewnętrznych ściennych. Jednostki zewnętrzne posadowić na gruncie zgodnie z zaleceniami producenta zachowując wymaganą przestrzeń serwisową - szczegóły części rysunkowej opracowania. Jednostki zewnętrzne wyposażone są w sprężarki inwerterowe charakteryzujące się wysoką wydajnością w całym zakresie pracy. Systemy VRF pracują w oparciu o czynnik chłodniczy R410A.

Przewidziano osobny układ VRF na każdą z kondygnacji.

- **Zasilanie tablicy TK**

Tablicę TK należy zasilić kablem ziemnym typu YAKXS 4x16mm² wyprowadzonym z wolnego pola rozdzielnic niskiego napięcia w stacji transformatorowej. W rozdzielnic nn rozłącznik bezpiecznikowy wyposażać należy we wkładki typu gF wlk. „0” o prądzie 63A.

Kabel prowadzić w ziemi po istniejącej trasie kabli elektroenergetycznych.

Wzdłuż całej trasy należy ułożyć bednarkę ocynkowaną PFeZn 25x4 mm. Należy sprawdzić wartość uziemienia. Uziemienie w miejscu wyjścia na elewację budynku w kierunku tablicy TK powinno wynosić $R_z < 10\Omega$.

Kabel prowadzić po elewacji w rurach osłonowych odpornych na promieniowanie UV.

Na elewacji należy zamontować tablicę TK

13. Uwagi końcowe

- materiały budowlane winny odpowiadać atestami aprobatom technicznym,
- materiały budowlane powinny posiadać znak B dopuszczający do obrotu materiałami budowlanymi oraz pozytywną ocenę higieniczną,
- roboty budowlane powinny być wykonane zgodnie ze sztuką budowlaną, przepisami BHP oraz warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót,
- roboty winny być wykonane pod nadzorem osoby posiadającej stosowne uprawnienia budowlane.

ZAŁĄCZNIKI DO PROJEKTU ARCHITEKTONICZNO- BUDOWLANEGO

Temat: **POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU
ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO WE WŁODAWIE**

Obiekt: **BUDYNEK ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO
WE WŁODAWIE** (kat. XII)

Adres: ul. Żołnierzy WiN 19
22-200 Włodawa
dz. nr ewid. 87

Inwestor: Zakład Karny we Włodawie
ul. Żołnierzy WiN 19
22-200 Włodawa

OŚWIADCZENIE PROJEKTANTA

w zakresie:

- PROJEKT ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY

Temat: POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO WE WŁODAWIE

Obiekt: BUDYNEK ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO WE WŁODAWIE (kat. XII)

Adres: ul. Żołnierzy WiN 19
22-200 Włodawa
dz. nr ewid. 87
(061901_1.0001.87)

Inwestor: Zakład Karny we Włodawie
ul. Żołnierzy WiN 19
22-200 Włodawa

Zgodnie z art. 34 ust. 3d ustawy z dnia 07.07.1994 r. „Prawo budowlane”-tekst jednolity (Dz. U. z 2024 r. poz. 725 ze zm.) oświadczam, że przedłożony projekt architektoniczno - budowlany został opracowany zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej

Wykaz osób o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1a oraz projektantów sprawdzających

Branża	Imię i nazwisko projektanta	Podpis	Imię i nazwisko sprawdzającego	Podpis
Architektura	mgr inż. arch. Anna Barancewicz upr. bud. w spec. architektonicznej bez ograniczeń 88/POOKK/IV/2016		mgr inż. arch. Karol Ochal upr. bud. w spec. architektonicznej bez ograniczeń 182/LBOKK/IV/2016	
Instalacje sanitarne	mgr inż. Radosław Gruszka upr. bud. bez ograniczeń w spec. instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń ciepłych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych LUB/0242/PWBS/18		mgr inż. Tomasz Charliński upr. bud. bez ograniczeń w spec. instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń ciepłych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych LUB/0126/PWBS/15	
Instalacje elektryczne	mgr inż. Michał Horyński upr. bud. bez ograniczeń z spec. instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych LUB/0149/PWOE/05		mgr inż. Tomasz Kopeć upr. bud. bez ograniczeń z spec. instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych LUB/0132/PWOE/10	

ZAŁĄCZNIKI DO PROJEKTU BUDOWLANEGO

Temat: **POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU
ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO WE WŁODAWIE**

Obiekt: **BUDYNEK ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO
WE WŁODAWIE** (kat. XII)

Adres: ul. Żołnierzy WiN 19
22-200 Włodawa
dz. nr ewid. 87
(061901_1.0001.87)

Inwestor: Zakład Karny we Włodawie
ul. Żołnierzy WiN 19
22-200 Włodawa

Spis zawartości opracowania:

1. Strona tytułowa	str. 1
2. Spis zawartości opracowania	str. 2
3. Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia	str. 3-8
4. Uprawnienia i zaświadczenia o przynależności do izb projektantów i sprawdzających	str.9-29
5. Mapa do celów projektowych w skali 1:500	str. 29
6. Zgoda na zmniejszenie odległości linii zabudowy wydana przez Zarząd Dróg Powiatowych we Włodawie z dnia 02.06.2022	str. 30

INFORMACJA

DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

Temat: **POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU
ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO WE WŁODAWIE**

Obiekt: **BUDYNEK ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO
WE WŁODAWIE** (kat. XII)

Adres: ul. Żołnierzy WiN 19
22-200 Włodawa
dz. nr ewid. 87
(061901_1.0001.87)

Inwestor: Zakład Karny we Włodawie
ul. Żołnierzy WiN 19
22-200 Włodawa

OPRACOWAŁA:

mgr inż. arch. Anna Barancewicz
nr upr. bud. 88/POOKK/IV/2016
zam. Pergolowa 4/24
Lublin 20-819

.....

Lublin, czerwiec 2024r.

INFORMACJA
DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

I. Dane ogólne

Obiekt: BUDYNEK ADMINISTRACJI ZAKŁADU KARNEGO WE WŁODAWIE
Adres: ul. Żołnierzy WiN 19, 22-200 Włodawa, działka nr ewid. 87
Inwestor: Zakład Karny we Włodawie, ul. Żołnierzy WiN 19, 22-200 Włodawa

1. Podstawa opracowania

- Ustawa z dnia 07.07.1994 r. Prawo Budowlane - tekst jednolity (Dz. U. z 2024 r. poz.725)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 23.06.2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2003r. Nr 120 poz. 1126),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 26.06.2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2002 r. Nr 108),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 06.02.2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. z 2003 Nr 47 poz. 401).

2. Ogólna charakterystyka obiektu

• **opis ogólny budynku**

- fundamenty –ławy i stopy żelbetowe,
- ściany fundamentowe –z bloczków betonowych,
- ściany konstrukcyjne –z bloczków silikatowych,
- dach – konstrukcja drewniana tradycyjna,
- pokrycie dachowe – blacha.

• **wyposażenie w instalacje**

- instalacja wodociągowa –z sieci wodociągowej,
- instalacja gazowa – z sieci gazowej,
- instalacja kanalizacji sanitarnej – do sieci kanalizacji sanitarnej

II. Dane szczegółowe

Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego obejmuje:

- wykonanie fundamentów – ław żelbetowych,
- wykonanie ścian fundamentowych z bloczków betonowych,
- wykonanie ścian nadziemnych z cegły silikatowej,
- wykonanie stropodachu
- roboty instalacyjne,
- roboty wykończeniowe.

3. Kolejność robót jest następująca:

- roboty instalacyjne,
- roboty stanu wykończeniowego,
- ostatnim etapem robót są prace na zewnątrz budynku polegające na wykonaniu wszystkich elementów zagospodarowania działki i całkowitym uporządkowaniu placu budowy.

4. Wykaz istniejących obiektów budowlanych

Działka nr ewid. 87 objęta terenem budowy zlokalizowana jest we Włodawie przy ul. Żołnierzy WIN 19.

5. Wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

Na działce występują inne obiekty budowlane oraz infrastruktura techniczna. Przed przystąpieniem do jakichkolwiek prac budowlanych należy ogrodzić teren budowy ogrodzeniem tymczasowym, zabezpieczającym przed dostępem osób postronnych. Należy umieścić właściwe tablice ostrzegawcze informujące o zakazie wstępu na teren budowy.

6. Wskazania dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia.

Przewidywane zagrożenia mogą wystąpić na etapie wykonywania robót ziemnych, robót murarsko-tynkarskich, robót budowlano-montażowych np. konstrukcji dachowej, robót wykończeniowych.

6.1. Roboty ziemne

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót ziemnych:

- upadek pracownika lub osoby postronnej do wykopu (brak wygradzenia wykopu balustradami; brak przykrycia wykopu),
- zasypanie pracownika w wykopie wąskoprzestrzennym (brak zabezpieczenia ścian wykopu przed obsunięciem się; obciążenie klina naturalnego odłamu gruntu urobkiem pochodzącym z wykopu),
- potrącenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygradzenia strefy niebezpiecznej).

Roboty ziemne powinny być prowadzone na podstawie projektu określającego położenie instalacji i urządzeń podziemnych, mogących znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót.

W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy ogrodzić i umieścić napisy ostrzegawcze.

Poręcze balustrad powinny znajdować się na wysokości 1,10 m nad terenem i w odległości nie mniejszej niż 1,0 m od krawędzi wykopu.

Wykopy o ścianach pionowych nieumocnionych, bez rozparcia lub podparcia mogą być wykonywane tylko do głębokości 1,0 m w gruntach zwartych, w przypadku, gdy teren przy wykopie nie jest obciążony w pasie o szerokości równej głębokości wykopu. Wykopy bez umocnień o głębokości większej niż 1,0 m, lecz nie większej od 2,0 m można wykonywać, jeśli pozwalają na to wyniki badań gruntu i dokumentacja geologiczno – inżynierska.

Należy również ustalić rodzaje prac, które powinny być wykonywane przez, co najmniej dwie osoby, w celu zapewnienia asekuracji, ze względu na możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego.

Składowanie urobku, materiałów i wyrobów jest zabronione:

- w odległości mniejszej niż 0,60 m od krawędzi wykopu, jeżeli ściany wykopu są obudowane oraz jeżeli obciążenie urobku jest przewidziane w doborze obudowy,
- w strefie klina naturalnego odłamu gruntu, jeżeli ściany wykopu nie są obudowane.

Ruch środków transportowych obok wykopów powinien odbywać się poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu.

W czasie wykonywania robót ziemnych nie powinno dopuszczać się do tworzenia nawisów gruntu.

Przebywanie osób pomiędzy ścianą wykopu a koparką, nawet w czasie postoju jest zabronione.

Zakładanie obudowy lub montaż rur w uprzednio wykonanym wykopie o ścianach pionowych i na głębokości powyżej 1,0 m wymaga tymczasowego zabezpieczenia osób klatkami osłonowymi lub obudową prefabrykowaną.

6.2. Roboty murarsko-tynkarskie

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu murarsko-tynkarskich:

- upadek pracownika lub osoby postronnej z wysokości (brak barierek zabezpieczających na rusztowaniach lub nieprawidłowy montaż rusztowań, wykonywanie robót z drabin przystawnych),
- urazy spowodowane spadającym z wysokości przedmiotem (brak środków ochrony indywidualnej pracowników, nieprawidłowe zabezpieczenie rusztowań, nie przestrzeganie przepisów BHP przez pracowników),

Roboty wykonywane na wysokości powyżej 1,0 m należy wykonywać z pomostów rusztowań. Pomost rusztowań do robót murarskich powinien znajdować się poniżej wznoszonego muru na poziomie co najmniej 0,5 m od jego górnej krawędzi a także posiadać zabezpieczenie przed upadkiem z wysokości w postaci balustrad o wysokości 1,1m. Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być wykonane zgodnie z instrukcją producenta albo projektem indywidualnym.

Osoby zatrudnione przy montażu i demontażu rusztowań oraz monterzy ruchomych podestów roboczych powinni posiadać wymagane uprawnienia.

Rusztowania należy ustawiać na podłożu ustabilizowanym i wyprofilowanym ze spadkiem umożliwiającym odpływ wód opadowych. Dodatkowo rusztowanie z elementów metalowych powinno być uziemione i posiadać instalację piorunochronną.

6.3. Roboty budowlano-montażowe

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlano – montażowych:

- upadek pracownika z wysokości (brak zabezpieczenia obrysu stropu; brak zabezpieczenia otworów technologicznych w powierzchni stropu; brak zabezpieczenia otworów prowadzących na płyty balkonowe);
- przygniecenie pracownika elementem wielkowymiarowym podczas wykonywania robót montażowych przy użyciu podnośników (przebywanie pracownika w strefie zagrożenia, tj. w obszarze równym rzutowi przemieszczanego elementu, powiększonym z każdej strony o 6,0 m)

Osoby przebywające na stanowiskach pracy, znajdujące się na wysokości co najmniej 1,0 m od poziomu podłogi lub ziemi, powinny być zabezpieczone balustradą przed upadkiem z wysokości.

Balustradami powinny być zabezpieczone:

- krawędzie stropów nieobudowanych ścianami zewnętrznymi,
- pozostawione otwory w ścianach (drzwiowe, balkonowe, szybów dźwigowych).

Otwory w stropach, na których prowadzone są prace lub do których możliwy jest dostęp ludzi, należy zabezpieczyć przed możliwością wypadnięcia lub ogrodzić balustradą.

Przebywanie w strefie pracy podnośnika, kiedy montowany jest element jest podnoszony jest zabronione.

Cieśle prowadzący pracę przy montażu konstrukcji dachowej powinni być wyposażeni w zasobniki na narzędzia ręczne, uniemożliwiające wypadanie narzędzi oraz nieutrudniające swobody ruchu. Ręczne podawanie w pionie długich przedmiotów, a w szczególności desek lub bali jest dozwolone wyłącznie do wysokości 3,0 m. Roboty ciesielskie montażowe wykonuje zespół liczący co najmniej trzy osoby.

6.4. Roboty wykończeniowe i instalacyjne

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót wykończeniowych:

- upadek pracownika z wysokości (brak balustrad ochronnych przy podestach roboczych rusztowania; brak stosowania sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości przy wykonywaniu robót związanych z montażem lub demontażem rusztowania),
- uderzenie spadającym przedmiotem pracownika lub osoby postronnej korzystającej z ciągu pieszego usytuowanego przy budowanym lub remontowanym obiekcie budowlanym (brak wygrozdzenia strefy niebezpiecznej).

Roboty wykończeniowe zewnętrzne (elewacja budynku) mogą być wykonywane przy użyciu ruchomych podestów roboczych oraz rusztowań np.

„MOSTOSTAL – BAUMANN”, „BOSTA – 70”, „STALKOL”, „RR - 1/30”,

„PLETTAC”, „ROCO – 1”. Należy stosować zasady dotyczące rusztowań opisane w pkt. 4.2.

Dopuszcza się wykonywanie robót malarskich przy użyciu drabin rozstawnych tylko do wysokości nieprzekraczalnej 4,0 m od poziomu podłogi. Drabiny należy zabezpieczyć przed poślizgiem i rozsunięciem się oraz zapewnić ich stabilność.

W pomieszczeniach, w których będą prowadzone roboty malarskie roztworami wodnymi, należy wyłączyć instalację elektryczną i stosować zasilanie, które nie będzie mogło spowodować zagrożenia prądem elektrycznym.

7. Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych

Szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, przeprowadza się jako:

- szkolenie wstępne,
- szkolenie okresowe.

Szkolenia te przeprowadzane są w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkolenia.

Szkolenia wstępne ogólne („instruktaż ogólny”) przechodzą wszyscy nowo zatrudniani pracownicy przed dopuszczeniem do wykonywania pracy. Obejmuje ono zapoznanie pracowników z podstawowymi przepisami bhp zawartymi w Kodeksie Pracy, w układach zbiorowych pracy i regulaminach pracy, zasadami bhp obowiązującymi w danym zakładzie pracy oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy.

Szkolenie wstępne na stanowisku pracy („Instruktaż stanowiskowy”) powinien zapoznać pracowników z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami, oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku.

Pracownicy przed przystąpieniem do pracy, powinni być zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku pracy.

Fakt odbycia przez pracownika szkolenia wstępnego ogólnego, szkolenia wstępnego na stanowisku pracy oraz zapoznania z ryzykiem zawodowym, powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie oraz odnotowany w aktach osobowych pracownika.

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach operatorów żurawi, maszyn budowlanych i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje.

Powyższy wymóg nie dotyczy betoniarów z silnikami elektrycznymi jednofazowymi oraz silnikami trójfazowymi o mocy do 1 kW.

Na placu budowy powinny być udostępnione pracownikom do stałego korzystania, aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy.

W/w instrukcje powinny określać czynności do wykonywania przed rozpoczęciem danej pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy, czynności do wykonywania po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników.

Nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad BHP.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków. Oto niektóre wymagania podczas wykonywania robót:

- nie pozostawiać sprzętu, urządzeń poniżej prowadzonych robót
- wyznaczyć i zabezpieczyć miejsca dla komunikacji
- nie prowadzić robót przy prędkości wiatru powyżej 10 m/s - roboty z drabin można wykonywać wyłącznie do wysokości 3,0m
- codziennie należy sprawdzić stan techniczny narzędzi i urządzeń pomocniczych.

Procedury określające zasady bezpiecznej pracy zawarte są w przepisach eksploatacji, które pracownicy i ich przełożeni mają obowiązek znać i stosować. Ich wiedza jest weryfikowana odpowiednimi zaświadczeniami o przeszkoleniu z zakresu BHP. Każde przedsiębiorstwo wykonawcze ma obowiązek posiadania i stosowania instrukcji wykonywania prac zgodnie z wymaganiami bezpieczeństwa.

8. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.

Osoba kierująca pracownikami jest obowiązana:

- organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,

- organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy,
- dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej i ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,

Na podstawie:

- oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu robót na danym stanowisku pracy
- wykazu prac szczególnie niebezpiecznych,
- określenia podstawowych wymagań bhp przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych,
- wykazu prac wykonywanych przez co najmniej dwie osoby,
- wykazu prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej

Kierownik budowy powinien podjąć stosowne środki profilaktyczne mające na celu:

- zapewnić organizację pracy i stanowisk pracy w sposób zabezpieczający pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych,
- zapewnić likwidację zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników głównie przez stosowanie technologii, materiałów i substancji nie powodujących takich zagrożeń.

W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników osoba kierująca, pracownikami obowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia.

Pracownicy zatrudnieni na budowie, powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, zgodnie z tabelą norm przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego opracowaną przez pracodawcę. Środki ochrony indywidualnej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników tych środków powinny zapewniać wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami (np. upadek z wysokości, uszkodzenie głowy, twarzy, wzroku, słuchu).

Kierownik budowy obowiązany jest informować pracowników o sposobach posługiwania się tymi środkami.